

CATALUNYA SOCIAL

Òrgan d'ACCIÓ SOCIAL POPULAR

Any XIII. Núm. 670

Un any, 12 ptes. — Núm. solt, 25 cts.

7 juliol 1934

PUBLICACIÓ
SETMANAL

Redacció i Administració
Carrer del Pi, 12, primer

Telèfon 21160
BARCELONA

6064

UNA SOLUCIÓ

El problema del camp

Mentre les autoritats de Madrid i de Barcelona es troben disputant sobre la vigència de la Llei dita de Contractes de Conreu, i mentre els mateixos catalans anem esgotant les forces discutint entre nosaltres segons els punts de mira de cadascú i segons les seves conveniències, ens arriba la nova falaguera que en alguns indrets de la terra catalana el problema del camp s'encarrila i es resol d'una altra manera, de l'única manera que es pot resoldre plenament i sense deixar rastre d'odis i males voluntats: posant-se d'acord amos i parcers, patrons i treballadors de la terra.

Després de tot el que ha succeït durant els tràgics anys anteriors, des del 1931 fins ara, tots els que han lluitat se senten fatigats i aplanats per la lluita. Fins aquell esclat de males passions que caracteritzà tot aquest trist període transcorregut, sembla avui bastant apaïvat; i els qui havien lluitat i s'havien odiat, tenint un interès comú, ara s'adonen de l'engany de què havien estat objecte per part dels falsos pastors que no cercaven, certament, la utilitat ni el benestar dels pagesos, sinó més aviat el muntatge d'una plataforma política amb què satisfer les seves ambicions i les seves concupiscències.

Tant és així, que ja l'acte convocat fa dos diumenges al Vendrell, tot i l'assistència de tota l'Esquerra, va constituir un fracàs sorollós, car no arribaven a mil cinc-cents les persones que hi assistiren. En canvi, a la comarca de Vich, entre altres, ja han començat els pactes entre amos i parcers, entre propietaris i masovers, i ja, escorregut el primer fil del teixit, aquest es desfà com per encant. Els pactes van sovintejant, uns i altres cedeixen part de les seves posicions anteriors, i arriben a arranjaments i transaccions que els deixen mútuament satisfets i retornen la pau a la consciència dels lluitadors i als pobles que l'havien perduda, desorientats pel mal guiatge dels qui en tot cerquen finalitats sinistres i gens adients a l'harmonia de les classes socials.

Ja sabem que el fruit és encara molt verd en

manta comarca catalana per arribar a l'assonament que hom desitjaria i que fan suposar aquells pactes entre propietaris i conreadors. Però ¿qui ens diu que no ha d'anar madurant més de pressa del que tots creguem i qui ens diu que el contagi de l'exemple no ha de desarmar els litigants fins al punt de fer-los veure altre cop que ni les solucions legals ni les solucions de violència són veritables solucions al costat de la necessària harmonia dels interessos d'amos i parcers, interessos que no són contraposats, sinó senzillament complementaris?

Seguirà la gent del camp camins més o menys directes per arribar al mateix lloc; però tinguin per segur que el punt d'arribada, amb més o menys marrades, haurà d'ésser aquest: el pacte entre uns i altres, ja que tota altra solució no ha d'apaïvar la lluita ni ha de pacificar els esperits, element indispensable per a una solució de durada.

I nosaltres, amb la nostra pobra autoritat, creuríem del cas que tots ens mostréssim amatents a cercar aquesta solució del pacte entre uns i altres; tots aquells que tenen una influència en la consciència dels que lluiten, tots aquells que dins de cada comarca i de cada poble ocupen una situació preeminent per qualsevol raó (metges, sacerdots, advocats, etcètera), tots aquells a qui Le Play va qualificar d'autoritats socials, haurien d'interposar la seva valuosa influència social per arribar a solucions individuals i en casos concrets, amb la seguretat que l'exemple s'estendria i aniria fent prosèlits fins a imposar-se a tothom, ja que sempre, a la llarga, acaben per imposar-se les coses bones i raonables després de l'ofuscament portat per les dolentes i irracionals.

Molts obrers del camp, honrats per naturalesa, senten el corcó de la consciència davant l'apoderament dels fruits dels altres; molts d'altres, que no senten aquell corcó, es troben en la necessitat d'haver de liquidar (en el tant per cent que sigui, però sempre liquidar) les collites de dos i de tres anys, amb les corresponents dificultats; i d'altres encara, no tenen prou seguretat en certs preceptes de lega-

litat dubtosa, que poden obligar-los a reculades considerables el dia que les coses del camp es normalitzin, cosa que un dia o altre ha de succeir. I tots aquests elements ¿no poden constituir un bon esperó, un estímul poderós, per arribar a solucions d'harmonia, fundades uns cops en l'interès material, altres cops en el rau-rau de la consciència, i altres en el propi penediment del tort inferit a persones de les quals s'estava cansat de rebre beneficis?

Deixem els polítics que lluitin dins la política; nosaltres creiem que a hores d'ara la política de l'acostament de les dues classes socials en lluita dins el camp, és la millor i fins l'única política que pot convenir a uns i altres dels dos exèrcits en baralla. I aquest acostament es produirà, costi el que costi i vingui d'on vingui, ja que, a l'últim, constitueix la solució única i estable. ¿Per què no procurar, doncs, per tots els mitjans, que aquest acostament s'atansi bonament, el més ràpidament possible?

Fa dies que d'aquestes pàgines estant anem pro-

pugnant aquesta idea, a poc a poc, sense precipitacions. I fa només dues setmanes que, exposada d'una manera tan ampla com ho fem ara, la censura governativa ens priva de trametre-la als nostres lectors, que creiem que faran un deure de la seva consciència d'apaivagar la lluita en el camp i cercar la manera de derivar les energies fins ara inútilment gastades cap a punts d'harmonia i laudes entre gent honrada i desitjosa de pau.

I qui sapigués imposar aquest criteri amb caràcter general ¡oh, quina meravella de laude el seu i com passaria a la història de les lluites socials del nostre país! Però com que no tots tenim autoritat per això, i qui la té no tracta d'imposar-la en aquest sentit, almenys cerquem tots, en l'esfera de les nostres relacions i de la nostra influència, d'apropar els uns als altres i procurar una encaixada de mans derivada de l'esperit de justícia i dels eternals principis de la caritat cristiana.

¡Quina bella obra a accomplir en aquest punt, catòlics socials!

A la defensiva!

PER JORDI ARNAU

En Pau Gausachs encara és d'aquells que es lleven a les sis del matí, van a missa de set i a dos quarts de vuit ja esperen a taula la xocolata i el cafè amb llet, perquè és d'aquells que encara prenen xocolata cada matí. A les vuit ja el teniu amb el diari als dits fins a dos quarts de nou, que és l'hora que surt de casa per arribar abans de les nou al despatx. Ell és l'amo, ell ha de ser el primer a arribar. En resum, en Pau Gausachs és tot ell una antigalla, encara que no passa dels cinquanta.

Un dia d'estiu s'anava descabdellant aquest tros de programa. Ja són les vuit. Ja tenim el nostre home posat a la fresca a la galeria de casa seva amb el diari als dits. Gira full sovint i amb això es veu que no el llegeix tot sencer. Tot d'una es posa encarcerat, arruga el front, clou una mica els ulls per afinar les pupil·les que amb tal operació no sé si es dilaten o si es restrenyen, assenyala amb el dit un paràgraf per no perdre el punt, fa un esternut que ja feia una estona que li feia pessigolles a l'arrel que el nas té al cervell, torna a llegir altra vegada la mateixa cosa i, sense passar endavant, deixa el diari sobre una cadira i es posa de cara a les falsies que volen furientes, més aviat com qui pensa que com qui guaita.

Deu estar distret de l'hora del rellotge perquè encara que ja fa estona que han tocat dos quarts de nou, ell encara està en la mateixa actitud, diguem-ne, cataleptica. A tres quarts de nou arriba de missa la senyora Gausachs i encara me'l troba allí mateix.

—Pau! Que no et trobes bé que encara ets a casa?

—Ai, Mercè!, sí que estava ben distret. Si no arribes a ser tu...

—T'hi hauries adormit, oi?

—No dormia, no; que estava ben despert i fent càbales; però és tard i me'n vaig.

Pren el barret i baixa les escales corrent i encara va arribar al despatx abans de tocar les nou. S'asseu, es treu l'americana i es posa una guerrera d'es-

tiu, pren el talonari de la banca Rems i omple un taló per valor de deu mil pessetes. El seu cobrador rep ordre d'ingressar-les a la banca Tos i Companyia... L'endemà fa una operació igual, i de la mateixa quantia. I l'endemà passat i l'altre. I prou. El compte corrent de la banca Rems ha quedat reduït a vint-i-tres pessetes.

Aquestes quatre operacions en dies següents van picar la curiositat del senyor Rems, qui va posar en moviment els detectius. Aquests ensumaren per tots els recons i per tots els forats i en deduïren la conseqüència que en Gausachs s'havia agafat els dits en una remesa d'exportació. Corregué la veu. Alguns creditors pretextaren urgències, oferiren descomptes i sol·licitaren moneda. En Gausachs els pogué complaure i de pas va fer algun negociet. Després le cosa s'encalmà i no va passar res més fins un dia que... Aquest serà el segon capítol de la nostra narració.

No va passar res més fins un dia que la banca Rems no va obrir la porta del despatx. Els dependents més matiners s'esperaren a la porta. El vigilant de nits no era al seu lloc. Els dependents que arribaren més tard es quedaren amb la boca oberta perquè la porta seguia tancada. Tingueren un petit consell davant la cancel·la i en conseqüència es destacaren en guerrilles. Una a la torre on vivia el senyor Rems, altres al Círcol que tenia costum de freqüentar, altres a la central de telèfons a donar i rebre notícies; si era oportú es destacaria una altra guerrilla al jutjat. El senyor Rems no era enlloc ni havia deixat cap pista. Igualment s'havien fos el xòfer i el vigilant i, naturalment! l'auto amb tots ells. Que si a Marsella... Que si a Lisboa... Que si tenia un yacht a punt a Sant Feliu de Guíxols... Sí; li poden fer un nus a la cua! Una hora més tard començaren a córrer els comptecorrentistes i

els creditors de tota mena i els que hi tenien dipòsits. A la porta hi havia un paper que deia: Tancat per intervenció judicial.

A poc a poc les coses s'anaren aclarint. Un crack dels que fan època, preparat amb astúcia i executat d'una manera fulminant. L'actiu quatre mobles vells. El passiu trenta milions, sembla. ¡Qui ho havia de dir! ¡Una banca que havia anat de pares a fills per tres generacions! Les generacions són de bona gent fins que en ve una que es maleja. Les persones són honrades fins que deixen de ser-ho. Les víctimes gemeguen i qui gemega ja ha rebut.

* * *

Passada una setmana en Pau Gausachs fou sol·licitat a una petita reunió d'uns quants creditors de la banca Rems, tots del mateix ofici. Eren dotze o catorze comptecorrentistes. El lloc una saleta del Cercle "La Unió". Es tractava de constituir la junta de creditors, posant-hi persones actives i de capacitat que, si calgués, fessin sortir el senyor Rems de sota terra o el fessin saltar dels núvols.

El senyor Pom:

—M'hi han agafat per setanta mil.

El senyor Ram:

—I a mi per cinquanta mil.

El senyor Flo:

—A mi trenta mil en compte corrent i seixanta mil en dipòsits. I ara sabrem que li ha passat al senyor Gausachs, que diuen que era dels forts. Senyor Gausachs! Es parla de vostè, què ens hi diu?

—Què hi hem de fer, senyors! A mi m'han collit vint-i-tres pessetes i quinze cèntims. Però, sigui poc, sigui molt, estic disposat a col·laborar amb els amics.

—A vostè, Gausachs, només li han agafat això? Com pot ser, si ara fa un mes el seu compte corrent pujava a més de quaranta mil? ¿Serà qüestió de demanar-li comptes de com l'ha deixat eixugar tan aviat?

—Sí, senyor Flo, en quatre talons seguits estesos els dies u, dos, tres i quatre del mes passat vaig liquidar els meus crèdits, fora d'aquestes poques pessetes que ja sabeu.

—És casual!

—És sospitós!

—Calen explicacions!

—I jo estic disposat a donar-les. Precisament el dia u del mes passat vaig llegir en el "Diari del Poble" la següent notícia: "Ahir va continuar el Congrés de Lliure Pensament en el Palau Mercantil d'aquesta ciutat. Fou la nota de la sessió la intervenció del senyor Rems, qui va declarar-se ateu convençut i entusiasta partidari de l'autocreació universal, etc...." Ja no vaig voler saber més. Aquell mateix dia vaig estendre el primer dels meus quatre talons.

—També ho vaig llegir jo.

—I jo.

Així s'expressaven els senyors Pom, Ram i Flo. I aquest darrer hi afegí:

—Tots varem llegir la notícia; però era de justícia no deduir conseqüències. Un hom pot ser ateu i ser ensems honrat i honorable.

El senyor Gausachs:

—Demano la paraula per fer una aclaració. Jo no nego pas el que ha afirmat el senyor Flo i qui digués que jo havia raciocinat: "ateu; de consegüent lladre"; no diria pas la veritat. El meu raciocini fou aquest altre: el senyor Rems quan es declara ateu i autocreacionista demostra que té una arrel de bogeria. Si aquesta va endavant i treu grill qualsevol dia perdrà la fe en l'honor i en l'honradesa. En conseqüència, els creditors tenim el dret de defensar-nos d'una tal contingència. I àdhuc es pot témer d'un boig que, encara que cregui en l'honor i en l'honradesa, actuï sense lògica en un cas determinat. Això ho fan sovint els bojos. Per sí o per no, jo em quedo a l'expectativa a l'altra banda de la barriera. Senyors; el meu pensament va ser aquest i cap altre.

El senyor Pom:

—Doncs jo trobo que l'amic Gausachs no va raciocinar malament.

El senyor Rom:

—I sobretot no podem negar que els fets li han donat la raó.

El senyor Ram:

—Estic amb vosaltres; però jo sempre quedaré ressentit que el senyor Gausachs no ens vagi fer aquest discurs en hora oportuna. Ell s'ha salvat i ens ha deixat a l'estacada.

El senyor Gausachs:

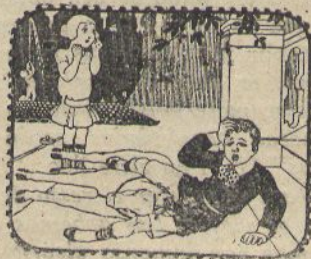
—Tots vosaltres vàreu llegir la notícia i amb això ja sabíeu tant com jo. Si jo us hagués manifestat la conseqüència que jo en treia, el més amic m'hauria dit: "xerraire"; el no tan amic m'hauria dit: "clerical", i el menys amic de tots m'hauria dit: "calumniador". Per això vaig callar i tot callant vaig fer el que em va donar la gana.

Aigua Oxigenada "VOLCÁN"

Ha d'ocupar un lloc preferent en totes les cases
Calgudes, contusions, lesions, ferides. Antiséptic ideal. Higiene de la boca

Insisteixi a demanar la marca
"VOLCÁN"

De venda en totes les Farmàcies
i centres d'específics.

Agents: J. URIACH Y C.ª S. A. - Bruch, 49 - BARCELONA

BIOSER FORTIFICA

Els que no arriben a vells

PER R. RUCABADO

L'objecte de l'actual vaga de contramestres, en la sisena setmana de la qual hem entrat avui dilluns (*), i que té paralitzada gairebé tota la indústria tèxtil de Catalunya, és la implantació d'una assegurança de vellesa. Els patrons la volen també implantar, hi estan d'acord; la discussió és al voltant de quines categories de personal han d'ésser les beneficiades per l'assegurança, amb la particularitat que els patrons volen fer-la extensiva no sols als contramestres, sinó a tot el personal tècnic. Però jo no vull ara penetrar en la discussió aquesta, i molt menys endinsar-me en l'origen de la reforma projectada, que fou precisament donar als contramestres una compensació per les festes de precepte definitivament esborrades del calendari tèxtil, de manera que l'origen és molt complicat i molt negre. Jo només vull fixar-me en el fet d'una vaga tan greu i de tan enormes conseqüències, que plantejada per tres mil contramestres ha provocat l'atur de cent cinquanta mil obrers tèxtils de Catalunya, als quals, joves i vells, priva de jornal, amb el pretext d'una pensió a la vellesa. Aquest conflicte té un contrasentit tràgic, en quant la coacció amb amenaça de mort, mecanisme interior d'aquesta vaga, i de totes, equival al disseny que no arribin a vells els obrers que vulguin treballar, que cauran, com ja n'ha caigut un a Granollers, sota la venjança dels que volen... implantar l'assegurança de vellesa.

Estem en un altre cas (totes les vagues ho són, però aquesta en colossal manera) de supèrbia sindical, que sacrifica a l'interès del sindicat una quantitat enormement més grossa de béns que els que està pledejant. Per començar, sacrifica les vides dels seus propis adeptes, perquè des del primer moment ha proclamat el dret de coacció i la voluntat de coaccionar i la imposició de secundar la vaga de grat o per força, cosa que ha estat estampat en lletres de motllo i publicat ben obertament en notes oficinoses que ha reproduït la premsa. Aquesta vaga és per a establir unes pensions per a la vellesa. "El comité de huelga hace constar que nuestra lucha más que carácter materialista tiene un fondo moral, pues los primeros beneficiados serán nuestros compañeros viejos" (1), i en altre lloc: "Nuestro deber es triunfar para dignificar el resto de vida de nuestros compañeros viejos. Les debemos esta huelga que les dedicamos con inmensa alegría y con convicción. Hemos aprendido a honrar a la vejez de una manera práctica dándole un subsidio para que viva con medios propios" (2). Però els mateixos que tan generosos i humanitaris sentiments publiquen, de fet es disposen si alguns dels seus propis companys no secunden rigorosament la vaga, a fer... que no puguin gaudir dels avantatges que gestionen, per supressió radical del dret-havent. Tothom sap perfectament què volen dir i la gravíssima amenaça que encobreixen les paraules textuales de les instruccions del Comitè de vaga, que va publicar un periòdic:

"Segunda. Si durante la huelga sabéis que algún compañero hace de esquirol no lo digáis a nadie que no sean las Comisiones de VIGILANCIA o Barriada, pues de lo contrario dificultaríais la labor de los militantes. Igualmente si se trata de un tejedor o tejedora que reparara la maquinaria o algún encargado que hiciera lo mismo" (3). Per a més transparència de la labor dels militants i dels comitès de vigilància, ve seguidament una amenaça més greu i més formal: "No olvidar que los esquirols serán tratados como a traidores y se les obligará a secundar la huelga, QUIERAN O NO" (4). Tothom sap com són tractats els "esquirols", els obrers designats amb aquest mot infamant a la venjança cruenta dels executors de la disciplina sindical. Així, doncs, el sindicat vol assegurar la vida als vells de l'ofici i per assegurar-la declara una vaga formidable fent parar milers i cents milers de treballadors. Però als que essent de l'ofici o d'un altre ofici que hi tinguin relació no vulguin fer vaga, aquests... no tenen la vida segura. Aquells als quals un sindicat designa amb l'epítet perillós d'esquirol, els perilla seriosament la vida, i moltes probabilitats hi ha que no puguin arribar a vells.

No hi arribarà pas, a vell, Antoni Ambrós Ballús, manyà de Granollers, que morí assassinat a trets el dia 9 de l'actual. A les onze del vespre, quan es dirigia a casa seva, uns malfactors li dispararen tres trets que li causaren la mort instantània. Les gasetilles textualment relaten: "Anton Ambrós era manyà de la fàbrica de teixits de la Vidua de Joan Torras, i durant les setmanes que dura la vaga de contramestres s'havia dedicat a arranjar els telers que s'espafllaven, per tal que els nombrosos obrers que treballen a la fàbrica indicada no es veiessin obligats a abandonar el treball. A Granollers hom relaciona aquest atemptat amb la vaga d'"El Ràdium". Hi ha a més el precedent que un altre company seu, anomenat Baró, fou uns dies enrera amenaçat si seguia arranjanter els telers."

A conseqüència d'aquest atemptat, fou detinguda la Junta local del "Ràdium" de Granollers, mentre que la Junta central protestava del fet criminal i se'n dolia. La sinceritat del plany i de la protesta cal mesurar-la per les paraules de ben pocs dies abans, atribuint-se públicament el dret de coacció: "Haciendo honor a la verdad, hasta ahora no ha habido necesidad de coacción de ninguna clase para con ninguno de nuestros asociados" (5), i sumat aquest dret o potestat de coacció que els dirigents de la vaga s'arroguen per aplicar-lo quan consideren necessari, amb els decrets sindicals a dalt reproduïts de prohibir el treball als contramestres i als dels altres oficis que fessin la feina de contramestre, de denunciar els infractors als comitès de vigilància, i de tractar-los d'esquirols i donar-los tracte de traïdors, resulta que l'assassinat de Granollers respon exactament al compliment de les amenaces sindicals públicament i en lletres de motllo circulades.

Els qui han decretat aquestes imposicions sindicals tan dures que la desobediència a elles es paga amb la vida, tan implacables i brutals que ni les més humanitàries consideracions les desarmen (els manyans de Granollers treballaven per tal que els teixidors no haguessin de parar i perjudicar-se), els qui han donat lloc per a l'execució pràctica de llurs ordres de vaga, a la mort alevosa d'un digne obrer en el compliment del seu treball, els tacats mentalment,

(*) Aquest article va ésser escrit el 18 juny.

almenys per inducció intel·lectual (no profunditzem més, ara com ara) amb la sang del pobre obrer, cap de família (deixa vídua i dos fills) que han fet caure assassinat, ¿com gosen i quin cor tenen per a venir a parlar-nos de tendresa i d'interès per als vells? Si ells han creat amb l'horrible acció un altre problema de misèria, llançant un home al cementiri i una família al desampar! Quina estranya caritat és aquesta, quina aberració d'humanitarisme!

No arribarà a vell Antoni Ambrós, ni els que han estat directament i personalment amenaçats tampoc saben si arribaran a l'edat de la pensió, perquè els qui per compassió als obrers i obreres teixidors que depenen, per l'arranjament dels telers, de la funció dels contramestres i per vaga d'aquests s'ofereixen a fer aquell servei, aquells voluntaris heroics no saben pas si arribaran ells a la vellesa perquè havent estat forçats per consciència i per humanitat i per solidaritat i companyonia obrera a desobeir les ordres del comitè de vaga, no saben pas si els tocarà la mateixa sort del desgraciat manyà de Granollers. I dels tres mil contramestres en vaga, quants i quants n'hi deu haver que s'abstenen del treball perquè viuen sota l'amenaça terrible, l'amenaça de mort (la justícia sindical no té termes mitjos, els sindicats no tenen escarcellers, sinó botxins), quants n'hi deu haver privats de reprendre el treball per la por a aquelles bales tirades d'amagat i amb precisió certa que el qui les rep, sap que si no és per miracle no arribarà pas a l'edat de cobrar pensió de retir.

I d'això en diuen *obrerisme*, i d'això en diuen *organització* i tots els savis i sociòlegs fan gran plat de la funció social dels sindicats en els quals troben els proletaris la defensa i la força que no té l'obrer isolat... Per salvar l'obrer de l'isolament el lliuren al jou del més despòtic bandidatge, i no veuen, no volen veure, que molt pitjor sort que la de l'obrer isolat és la de l'obrer assassinat. Considereu, oi més, que tots els obrers amenaçats són assassinats *in mente*, perquè el criminal que els amenaça, pel sol fet d'amenaçar-los, i d'estar preparat per a executar l'amenaça, ja comet la iniquitat de disposar de la vida d'altri, ja comet un assassinat intencional. I l'obrer que rep l'amenaça ja mortalment es considera víctima, perquè ha de viure sota la pressió dels homicides en potència. I d'aquesta vida, d'aquest treballar en tals condicions en diuen *organització social*. Maleïda sigui!

Cada un d'aquests sindicats, veritables gremis del diable, que altre nom no mereixen, té la història més negra que el carbó. Ja que parlem de contramestres, l'any passat, no fa pas encara un any, era pel juliol, aquí mateix cridàrem per l'atemptat comès contra un altre contramestre a Vilassar de Dalt, que caigué gravíssimament ferit pels trets dels seus agressors i que deu tal volta a un miracle la seva curació. La intenció dels que l'agrediren era també que no arribés a vell, perquè amb tot l'infernàl cinisme li digueren: "De quin cantó vols que et matem?" Les gasetilles afegien a la nova del fet criminal la indicació del *pecat sindical* comès per la víctima. "A la fàbrica T. fa dues setmanes que hi ha plantejada una vaga. Malgrat això, B. no volgué secundar-la i treballava normalment. És de remarcar que fins fa poc l'esmentat contramestre pertanyia al sindicat "El Ràdium", el qual sindicat li retirà el carnet per haver-se negat a secundar l'actitud d'altres contramestres del Sindicat" (6). La nota que jo posava al

meu article, il·lustració terrible de la impugnació que llavors estava fent de la nefasta doctrina socialista de la violència sindical, encadenava aquell atemptat amb altres que consten en la crònica dels crims socials de Barcelona lligant amb altres assassinats i atemptats el mateix nom del mateix sindicat que sonà l'any passat a Vilassar i que ara sona a Granollers.

No va arribar a vell el contramestre Llorenç, Casas Marigó mort a trets el 3 d'agost de 1916, "primera víctima del primer conflicte plantejat per la primera organització sindicalista que emprava el terme llavors novell aquí d'*acció directa*, usant-lo en tots els sentits d'aquesta frase: el famós *Ràdium*, un dels nuclis generadors del Sindicat Únic, associació de contramestres que feia llavors pocs mesos que s'havia constituït i que inaugurava llavors una vaga pròdiga en incidents, coaccions i atemptats, les violències de la qual duraren fins a 1918" (7). No va arribar a vell l'encarregat Mateu Mas que, culpable del mateix pecat sindical, l'adhesió al patró, fou agredit i greument ferit el 5 de setembre del mateix any i morí de les ferides el 25. No sé si haurà arribat a vell l'obrer Agustí Banús que exercia de contramestre a una fàbrica de Badalona i fou ferit greument a trets el 20 de juny de 1922. "L'Associació Tèxtil patronal de Badalona presentà una instància al governador demanant la suspensió del sindicat de contramestres *El Ràdium* per suposar que individus pertanyents a aquest exercien coaccions sobre els obrers que els havien substituït en els seus antics càrrecs (en aquella època el *Ràdium* estava federat en el Sindicat Lliure)". No sabem la fi d'aquell ferit, però sí que sabem que no pogué pas arribar a vell el contramestre Jaume Casellas, assassinat a Badalona un mes i mig després, el 1.º d'agost de 1922, que havia estat de l'Únic i era actualment del Lliure. Aquest desgraciat morí a l'acte, i no parlem de l'incomptable nombre d'agredits en altres atemptats coetanis amb vagues i conflictes relacionats sempre amb la mateixa entitat, perquè encara que alguns guariren, la intenció basta, i quan les bales surten de la pistola per tocar algú, és... per tal que l'individu apuntat no pugui arribar a vell.

Sembla talment, quan hom esmenta aquestes terribles cròniques, que van refrescant la sang antiga amb la sang novament rajada, sembla que un estigui llegint esgarrioses novel·les de crims i detectives, o que hom repassi històries misterioses com aquella de la secta dels *Thugs* de l'Índia, societat secreta els adeptes de la qual conreaven el culte de l'assassinat immolant víctimes pel culte supersticiós i cruel de la deessa Kali, deessa de la Mort. La deessa negra de l'hora actual, hora que fa vint anys que passa, es diu *Dignitat Sindical*, en altres termes supèrbia sindical, egoisme brutal de grup, al qual són immolats sense entranyes i sense misericòrdia tots els altres interessos, fins la mateixa solidaritat obrera (per solidaritat amb els obrers de la seva fàbrica ha mort Antoni Ambrós), i són immolades víctimes humanes amb bàrbara fredor. Quan hom anys a venir passi els ulls per aquestes pàgines vermelles i vergonyoses de la història social de nostre temps, s'escriurà i es farà creus que haguem pogut viure en mig d'un infern.

Mentida, mentida doble, mentida triple és el mite de la solidaritat obrera, idea que neguen i desmen-

ten els promotors d'aquestes vagues. Cent cinquanta mil obrers de Catalunya estan avui parats, ja fa cinc setmanes, sense cobrar jornal ni setmanal, i altres indústries derivades van també deturant-se per manca de matèries, per obra i gràcia de l'interès sindical de tres mil contramestres en tota la regió. Per tres mil, cent cinquanta mil són sacrificats, i l'interès d'aquests queda brutalment supeditat a la conveniència d'aquells. Els danys que aquells, la immensa major part del personal de la indústria tèxtil cotonera estan rebent, són incomputables. Els jornals que deixen de percebre arriba a quantitats enormes, i hem passat ja cinc setmanes i entrem a la sisena. Fer patir, perjudicar, *robar el treball*, aquesta és la paraula, als seus companys i camarades, aquesta és la solidaritat dels que ara tant s'interessen per les pensions a la vellesa. Quan escriuen "*Les debemos — als vells — esta huelga que les dedicamos con inmensa alegría (!?) y con convicción*" fa horror de considerar el contingut pseudo-humanitari d'aquest interès per als vells declamat per gent que escampa la mort, la misèria i la ruïna.

Estranya caritat. És la filantropia tal com l'entenen els anarquistes, tal com resulta entesa i practicada pels qui duen al cor l'odi i la tenebra socialista. És la caritat anticristiana. La impossible caritat dels que odien el Crist i no volen ni saben estimar els homes. ¿Quin amor als vells és aquest, el de la gent que du la pistola a la butxaca, disposats sempre a privar de vida, que és privar de vellesa, al primer company i camarada que gosi contradir o desobeir els seus despòtics manaments?

Els la veuen la immensitat de la catàstrofe que provoquen i la crueltat dels efectes de la vaga. La veuen, la saben, amb tot i això encara l'augmenten. I amb l'esclat del cinisme més monstruós reblen el clau i afegint a la iniquitat la mentida, tot el mal que ells fan i provoquen el carreguen al compte dels patrons com si realment fossin aquests els que han iniciat la vaga i els que pistola en mà impedeixen el treball. "*Estamos en la quinta semana de huelga y si algo nos duele es la situación del proletariado y es seguramente para él para quien transigiríamos gustosos para devolverle el pan que la burguesía les priva intencionadamente.*" I el cinisme puja als núvols afegint encara "*el dolor de los demás es lo que más sentimos aun viendo que es inevitable nuestra sensible humanidad... Su egoismo inhumano (de la Patronal) condena a la mayor miseria a los obreros del arte textil*" (8).

I a continuació ve, en la mateixa nota, l'hipòcrita plany del succés de Granollers, plany que fa indignar si es considera que el pobre manyà assassinat ho fou per procurar que no faltés treball als obrers de la seva fàbrica i que fou immolat per la consigna sindical de tractar com a esquirol i com a traïdor tot el qui treballés i fes feina de contramestre.

I que aquest conjunt monstruós de crims i de mentides hagi de servir... per a implantar subsidis de vellesa. Si la caritat cristiana fa olor angèlica, aquesta caritat falsa i mentidera fa pudor d'infern, fa la bafarada de l'avenc de Satanàs d'on ha sortit.

Aquesta és la humanitat dels inhumans, aquesta és la justícia dels injustos. Aquesta és la caritat dels que no en tenen. Aquesta és la fraternitat dels que no volen tenir pare, perquè a qui no vol tenir pare, d'on li ha de venir estimar els germans? El fals

interès, el fals amor dels socialistes, la mentidera protecció a l'obrer, que tant declamen, heus ací les hecatombes que dona de si. Mai els socialistes no han conegut la justícia. Neguen la seva realitat transcendental i eterna perquè neguen Déu i la Justícia eternal, i ¿què han de venir els socialistes ni els seus cosins de secta, anarquistes i comunistes, a ensenyar, predicar i practicar justícia?

Iusta autem ab iniustis petere insipientia est quippe illi iniqui ius ignorant neque tenent

Un vers de Plaute, de l'*Amfitrió* que m'han dut aquests dies, de la Bernat Metge, que sembla un ressò evangèlic, i certament la sapiència dels antics, que era una expressió del sentit comú perenne, es la confirmació humana de l'ensenyança de la Sagrada Escriptura. "Demandar justícia dels injustos és ximpleria; ben cert, malvats com són, no coneixen ni servei llei". "*Per llurs fruits els reconeixereu*", deia Jesús als deixebles i a nosaltres. "*Es que d'arcos es cullen raïms, o d'abriülls figues? No pot l'arbre dolent fer fruits bons.*"

Tota la maldat socialista esclata en la desproporció entre el que pretén i els mitjans que posa per aconseguir-ho. ¿És just, podrà mai ser-ho, per demanar pensió per als vells d'un ofici, condemnar tot aquell ofici, els vells i els joves tots, setmanes i setmanes a patir gana, i amenaçar de mort i matar de debò al qui per gana o per amor a altres obrers treballi? ¿És just, ho serà mai, per establir pensions per a la vellesa en un ofici, fer patir gana a cent cinquanta mil obrers d'un altre ofici que depen del primer, fent patir gana setmanes i setmanes, a vells i joves d'aquest altre ofici, moltíssims més, en nombre, que els individus als quals hom preté afavorir? ¿És just, ho serà mai, per obsequiar poseu cent obrers vells de l'ofici de contramestres, fer patir gana i amenaçar de mort, ultra d'aquells cent contramestres vells, mil obrers vells de l'art tèxtil?

I si l'acusació va per la Patronal, els membres de la qual hom acusa d'egoisme inhumà, jo demano: ¿quina justícia és la de castigar l'egoisme inhumà dels patrons, en la persona de cent cinquanta mil obrers? Si es considera que de la no implantació del retir obrer en el personal de contramestres en són culpables per negligència o per inèrcia, — car és cosa certa i sabuda que els patrons volen i estan decidits a implantar aquesta assegurança i fóra mentir descaradament dir el contrari, — que descarregui la justícia sobre els patrons culpables, i no pas sobre la massa immensa de treballadors que en cap manera no han de sofrir el càstig d'un pecat que han comès els amos!

Perquè la justícia, la pseudo-justícia, de les vagues és aquesta, i és la justícia tal com pot concebre-la el diable. *Acusar els patrons... i assassinar els obrers.* És la justícia social tal com l'entenen els enemics de Déu.

(1) Nota publicada pels diaris del 3 de juny.

(2) Nota insertada als diaris del 6 de juny.

(3) i (4) *El Matí*, 20 de maig.

(5) Diaris del 5 de juny.

(6) Article Jordi Sorel a *Vilassar de Dalt*, C. S. agost de 1933.

(7) V. el meu llibre *Entorn del Sindicalisme*. P. 198, etcètera.

(8) Nota del 14 de juny.

Moviment catòlic

L'ensenyança primària lliure a França. — És cosa sabuda que l'activitat desplegada pels catòlics francesos d'ençà de la separació de l'Església i l'Estat és extraordinària en el camp de l'ensenyança. L'escola lliure adquireix d'any en any més prestigi. No és solament la selecció del professorat, els cursos especialitzats, les activitats dels instituts catòlics, les mutualitats de mestres per assegurar-los de les contingències. Els catòlics francesos han creat editorials escolars amb llibres escolars informats de la ideologia catòlica; han creat un magnífic conjunt que dona una força enorme a l'ensenyament lliure.

Una estadística dels alumnes que concorren a les escoles primàries lliures establerta per diòcesis revela la importància d'aquesta organització. Els alumnes de l'ensenyament lliure francès de 1933 eren 931.667.

Sortosament l'ensenyança lliure pren cada dia més arrels a Espanya. Si aconsegueix establir una organització ben feta, l'esdevenidor de la joventut queda assegurat per a l'Església Catòlica.

L'Apostolat del Mar. — Diverses vegades al mes, degut al zel exemplar del Dr. Brugada, a l'església de Santa Mònica de Barcelona es predica en anglès, en italià, en alemany, en francès i en castellà a la gent de mar que es troba accidentalment al nostre port.

L'Apostolat del Mar és una de les activitats apostòliques més necessàries i, per altra banda, més abandonades. Els catòlics francesos han organitzat cases de mariner en els principals ports de la veïna república: a Burdeus, a Tulon, a Marsella, a Bolonya, etc. En aquestes cases el mariner troba estada barata i menjar abundant, bo i a bon preu. El nombre d'àpats servits en aquests cases és, cada any, de molts milers. Els sacerdots dirigents d'aquestes cases no cerquen solament el bé material del mariner, el formen, li infonen l'esperit d'apostolat per anar a la formació del mariner pel mariner.

S'ha organitzat també l'obra del llibre del mariner, que compta amb 35 agrupaments, amb 3.500 adherits, i amb un periòdic, "Au large", d'un tiratge de 3.700 exemplars. A més s'ha constituït la Unió d'Oficials marins Catòlics com un grup d'Acció Catòlica social que té per objectiu "el restituir en l'ambient dels oficials de la marina mercant i a la mateixa professió els beneficis de l'esperit cristià".

Aquesta unió admet solament capitans i oficials mecànics de la marina. No se'ls reclama ni certificats de pràctica religiosa; l'organització és oberta a tots aquells que s'interessen per la regeneració espiritual. Té misses mensuals, reunions de treball, un butlletí, una biblioteca, etc. És singularment interessant el secretariat marítim de Bretanya, que agrupa els mariners catòlics del nord i del nord-est amb les seves diverses seccions: Caixa marítima mutual de Concal i Saint-Malo; sindicat professional de Paimpol; sindicat federal de professions marítimes connexes, etc., etc.

Els nostres mariners i els nostres pescadors estan abandonats a tota classe d'influències dissolvents; feta excepció de l'obra de l'apostolat de mar, res no hi ha organitzat per a actuar religiosament i

socialment prop del mariner. Urgeix d'emprendre un gran apostolat que organitzi els mariners de tota la costa catalana i de la resta d'Espanya per a fer renéixer en aquesta classe social l'esperit cristià i per a millorar la sort d'aquest estament tan abnegat com dissortat.

Iugoslàvia i Romania. — El Papa, en 1921, concedia un rescripte en força del qual els catòlics de ritus grec podien fer ús de la llengua vernàcula per a les benediccions del Ritual, per l'administració dels sagraments i per a cantar l'epístola i l'Evangeli en les misses solemnes. Aquest privilegi s'ha posat actualment en pràctica en la diòcesi de Lai-bach, on hi ha molts catòlics de llengua eslovena, molt diferent de la servo-croata. L'ús de la llengua vernàcula no és pas obligatori, es deixa a la lliure voluntat dels rectors.

Un bisbe singular. — No fa gaire temps que a Cetea-Alba, a la Bessaràbia, va ésser elevat a la dignitat episcopal un sacerdot anomenat Dionisi Erhan. Aquest senyor és un autodidacte que ni ha visitat l'escola elemental. El Sant Sínode, que és la suprema autoritat de l'Església ortodoxa de Romania, d'un principi es va negar a donar el seu consentiment a l'elecció, però la població de Bessaràbia no volia renunciar a tenir per bisbe aquell sacerdot tan estimat del poble. Per resoldre el conflicte el govern va obligar la Facultat de Teologia de Chisinau a nomenar doctor *honoris causa* l'electe, i això féu que el Sant Sínode hagi acceptat sense reserves de cap mena al nou bisbe.

Argentina. — El vinent Congrés Eucarístic internacional de Buenos Aires promet ésser un esdeveniment. S'ha parlat si el Cardenal Pacelli hi assistiria com a legat del Papa. El President de la República Argentina, Agustí P. Justo, ha acceptat la presidència honorària. Els discursos del congrés seran radiats per a poder ésser sentits de tot el món. S'ha nomenat una sèrie de comitès, tinguda en compte la barreja de població de l'Argentina, per a desplegar una viva propaganda per Europa i per Amèrica.

El Comte de Caserta. — Darrerament ha mort a Cannes, a l'edat de 93 anys, el Comte de Caserta, fill de Ferran II de Nàpols. D'infant ja va adquirir un renom en la història. Quan Pius IX, en 1848, va fugir dels revolucionaris de Roma a Gaeta, el rei Ferran II li va oferir la seva residència i va viure en la seva companyia. El Papa va viure-hi nou mesos i nou dies. En 1861 va viure la tragèdia de la desfeta de la casa de Nàpols. Refugiat a Roma, Alfons de Caserta lluitava a Mentana contra les forces de Garibaldi, i en 1870 es posa al servei del Papa per lluitar amb l'exèrcit del Papa contra els invasors de Roma.

Durant la seva residència a Espanya, el Comte de Caserta ha estat estimat i venerat de tothom.

Pare d'una nombrosa família, el Comte ha estat un cristià exemplar. Home de meditació i comunió diàries, ha sabut suportar les adversitats de la vida amb una santa resignació cristiana. Les seves filles es dedicaven a l'ensenyament del Catecisme i a obres de caritat cristiana. La *Croix*, de París, i l'*Osservatore Romano* han dedicat articles plens de simpatia per al gran cavaller catòlic sense por i sense falta.

*El moviment social***Cap a la solució de la vaga dels contramestres**

PER J. CIVERA I SORMANI

Després de set setmanes de lluita, el President de la Generalitat ha signat un decret autoritzant el Conseller de Treball, senyor Barrera, perquè dicti una resolució amb el propòsit de resoldre el conflicte dels contramestres.

Heus ací la resolució del Conseller de Treball:

Primer.—El dia 2 de juliol pròxim els patrons afectats pel conflicte obriran les respectives fàbriques reprenent el treball i els contramestres es reintegraran al lloc que ocupaven quan es produí la vaga.

Segon.—El contramestre que sense causa justificada no es reintegri al seu lloc el dia esmentat, s'entendrà que fa abandó del treball als efectes legals pertinents.

El patró que el dia esmentat no obri la fàbrica o impedeixi el reingrés al treball, podrà ésser declarat comprès en la mesura setena de l'article 28 i 33 de la Llei d'Ordre Públic.

Tercer.—Dintre de les 48 hores següents a la represa del treball es reunirà una Comissió composta dels patrons i contramestres que designin les respectives Associacions, la qual, en l'expressat termini, resoldrà les discrepàncies que han motivat el conflicte.

Cuart.—En el cas que dintre l'expressat termini de 48 hores la Comissió a què fa referència l'extrem anterior no arribés a un acord definitiu, el Conseller que subscriu dictarà la resolució pertinent que acabi les discrepàncies d'una manera definitiva, fent ús dels poders que li han estat conferits per ambdues parts.

Barcelona, 30 de juny del 1934.—El Conseller de Treball i Obres Públiques, *Martí Barrera*."

Els contramestres de la comarca de Barcelona, es van reunir diumenge, al cinema Catalunya, del Poble Nou, per acordar si s'havia o no de continuar la vaga.

Els representants de la classe patronal varen publicar una nota que diu:

A reserva de la contesta que hom donarà a la disposició dictada pel senyor Conseller de Treball de la Generalitat de Catalunya, la "Federació de Fabricants" recomana als seus associats que facin tots els possibles per a normalitzar el treball a llurs fàbriques, el dilluns, dia 2 de juliol, admetent el personal que estava en vaga i que no hagi estat substituït.

Cal fer constar, a l'ensem, des d'ara que aquesta Federació solament està disposada a tractar de l'assegurança de vellesa i invalidesa, i que no podrà sotmetre's a cap resolució o mena d'arbitratge, pels quals no ha conferit poders a cap Autoritat.

Com que els patrons fan constar en la nota transcrita que la Federació de Fabricants de Filats i Teixits, solament està disposada a tractar de l'assegurança de vellesa i invalidesa, el Comitè de vaga va proposar que l'Assemblea acordés tornar al treball dimarts, "si les entitats comarcals de contramestres acordaven donar per acabada la vaga".

Aquesta posició fou molt hàbil, els contramestres

de Barcelona, quedaven bé davant el Conseller de Treball, al qual havien promès acceptar la resolució, i deixaven la responsabilitat de donar per acabada la vaga a les entitats comarcals. Aquestes entitats no van rebre cap suggerència del Comitè de vaga. No és cap secret que, quan els dirigents de les organitzacions obreres convoquen els militants per a prendre acords, pregunten sempre què cal fer als elements que han intervingut en la solució de la vaga. Es repeteix sovint l'espectacle que veiem als Parlements. Quan arriba l'hora de votar, els diputats pregunten als respectius caps si han de dir sí o si han de dir no.

El Comitè de vaga, no es va dirigir als presidents de les entitats comarcals, i aquests van creure que no tenia cap interès en solucionar el conflicte, i van pendre l'acord de continuar novament la vaga.

L'òrgan de la Confederació, en l'edició de diumenge, va reproduir la disposició del Conseller de Treball, i amb un gest d'indignació es va esquinçar les vestidures. Segons els anarquistes el decret de la Generalitat, donant facultats al senyor Barrera, estava inspirat pels homes de la Lliga. Heus ací una manera com una altra d'enganyar els obrers. Quan la resolució del Conseller de Treball, es va fer pública, l'havia ja aprovada el Comitè de vaga. Si han sorgit dificultats és perquè abans de rependre el treball, la Federació de fabricants ha volgut exposar ben clarament la posició que anava a adoptar.

Els obrers que no creuen en la intervenció de la F. A. I. en la vaga que sostenen els contramestres, que llegeixin *Solidaridad Obrera*. L'òrgan de la Confederació mai no parla dels conflictes en els quals no té cap intervenció. Fullegeu la collecció d'aquest diari, i veureu com mai no dona compte dels actes que celebren les altres organitzacions obreres. En canvi, dona compte, amb grans titulars, de l'Assemblea que van celebrar els contramestres al Cinema Catalunya, del Poble Nou. No és per solidaritat obrera que s'ocupa d'aquest conflicte, perquè la Confederació defensa el principi que els únics obrers autèntics són els qui enarboren la seva bandera. Si en parlen amb tant d'entusiasme, és perquè el president de la Federació "El Radium" mitja a la F. A. I.

Heus ací una altra prova ben palesa de la intervenció d'aquell organisme en la vaga dels contramestres. A Salt s'ha celebrat una manifestació obrera contra l'actitud intransigent dels contramestres, i *Solidaridad Obrera*, en donar compte d'aquesta manifestació, diu que: "Todo el pueblo de Salt se manifiesta protestatariamente contra las autoridades que dificultan la solución de la huelga de los contramestres." Veieu si és clara la posició de la F. A. I. Els obrers de les fàbriques de Salt afectades per la vaga, no protesten contra els contramestres, sinó contra "les autoritats" que dificulten la solució del conflicte.

Tingueu la seguretat que si la F. A. I. no tingués intervenció en la vaga dels contramestres, en compte de defensar-los, els combatiria. Recordeu les vagues de Llum i Força, i la dels dependents, que dirigia el Front Únic Mercantil. La F. A. I. es va declarar obertament contra aquests obrers, perquè no va poder tenir intervenció en el plantejament de les vagues.

Voleu més proves? Encara volem donar-vos en una altra. *Solidaridad Obrera* publica íntegra la nota del Comitè de vaga dels contramestres. ¿A veure qui és

capaç de demostrar-nos que l'òrgan de la Confederació publica les notes dels Comitès de vaga, en els quals ella no té cap intervenció?

¿Què diuen els contramestres de bona fe, que asseguren que la F. A. I. no té res a veure amb la vaga que sostenen? ¿No han endevinat encara el joc dels dirigents de la F. A. I.? Tingueu la seguretat que, sense la intervenció d'aquests elements, el conflicte estaria ja solucionat.

El Conseller de Treball, en donar-se compte del fracàs que havia obtingut la seva disposició, va cridar els representants dels patrons i els dels contramestres i els va reunir al seu despatx. Els patrons abans de reunir-se van visitar el Conseller de Gover-

nació, per a preguntar-li si estava disposat a protegir els contramestres que desitjaven reintegrar-se al treball. El senyor Dencàs els digué que les autoritats tenien el deure de fer respectar la llibertat de treball. Els patrons van fer aquesta pregunta, perquè si el Comitè de vaga hagués acordat continuar mantenint la mateixa posició, un gran nombre de contramestres s'hauria reintegrat al treball.

Ignorem el resultat que tindrà la reunió que han celebrat els patrons i els contramestres, però cal esperar que amb una mica de bona voluntat es podrà solucionar una vaga que perjudica els interessos de milers d'obers, víctimes de la intransigència dels anarquistes.

La IV Diada Obrera d'Estudis Socials al Carme

El passat diumenge, dia 1.º de juliol, se celebrà la IV Diada Obrera d'Estudis Socials, la qual, tal com estava anunciat, tingué lloc al Centre Obrer Parroquial del Carme.

El matí, a les vuit, fou dita al magnífic Temple parroquial, una Missa d'homenatge a Jesús Obrer, durant la qual predicà el Rev. P. Basili de Rubí, qui enfervorí el cor dels oients presentant-los el magne exemple del Crist-Treballador, model insuperable de tots els qui en compliment del manament diví esmercen les seves energies a guanyar el pa amb la suor del seu front.

A les deu del matí, en una espaiosa sala del Centre Parroquial s'inicià la Diada. El tema d'aquesta era "Reivindicacions socials: el salari". Presidien el Rev. Sr. Rector Dr. Joaquim Cañís i el president de l'Assemblea, Sr. Joan Blanch i Boés, Professor de l'Institut Obrer d'Estudis Socials, acompanyats de diversos membres de la Junta de l'entitat.

Començà a parlar el Rev. Dr. Cañís, en uns mots admirables de salutació a tots els presents. Recordà l'actuació d'aquell gran Bisbe de Barcelona, que fou el Dr. Laguarda, al qual es deuen moltes de les institucions de la Parròquia del Carme, com les Escoles, que ell va dir que, si era precís, calia construir, a manca de terreny, damunt el mateix Temple, demostrant així, en adient simbolisme, que l'Església és el veritable fonament de la cultura i de l'elevació popular.

El Dr. Laguarda vingué a regir la Seu barcelonina poc després de la Setmana Tràgica. Ell, però, no es va pas desanimar davant aquest terrible esdeveniment, sinó que el seu zel apostòlic s'inflamà més encara i consagrà tota la seva existència per al floreixement de la vida cristiana en la Diòcesi. Veient que el poble s'havia allunyant de l'Església i que, enganyant-lo miserablement, se l'atiava contra el Crist i la seva doctrina, l'eminent Prelat, que era persona molt entesa en qüestions socials, volgué que la doctrina social de l'Església fos coneguda i estimada per tothom, a fi de retornar a Déu les masses treballadores, que en mala hora havien abandonat la casa paterna, seduïdes pel ropatge d'ovella amb què s'havien disfressat els seus pitjors enemics.

Una de les gestes socials del Dr. Laguarda fou el magne esdeveniment de la Setmana Social que sota

la seva inspiració se celebrà a la nostra ciutat i en la qual pronuncià un meravellós discurs el gran Bisbe de Vich Dr. Torras i Bages. Aquesta Setmana Social acabà amb una esplèndida festa religiosa en la qual pontificà i predicà el propi Dr. Laguarda. El tema del seu sermó fou precisament l'Evangeli d'avui: el miracle de la multiplicació dels pans i els peixos. Jesús, en veure la immensa multitud que el seguia sense tenir cura d'alimentar-se, en sentí compassió i pronuncià aquells mots de sublim simbolisme: "Misereor super turbam". I per a satisfer la fam del poble el Redemptor obrà una de les més grans meravelles de la seva infinita misericòrdia. Heus ací una imatge exacta de la conducta de l'Església envers els humils: com a Mare amorosa de tots, sent vivament les seves dolors, es compadeix de les seves penes i s'esforça a donar satisfacció a la seva fam i set de justícia.

L'Església ha estat tothora la més sincera amiga del poble. Ella ha estat sempre al costat dels obrers i ha predicat als elements dirigents i poderosos quins són els seus deures. Aquests darrers, però, han desoït la seva veu, i ara en paguen les conseqüències.

Cal que els ensenyaments de l'Església arribin a totes les classes socials. I això moltes vegades no és possible directament per mitjà del sacerdot, el qual troba moltes portes tancades. Llavors es fa indispensable l'apostolat de l'obrer, per l'obrer, que tan vivament recomana el Papa i que ha produït arreu del món on ha estat practicat fruits tan saludables i consoladors. Ara bé: perquè aquest apostolat sigui possible, cal formar una minoria selecta i sòlidament preparada de treballadors, que siguin els capdavaners dels seus companys i que coneguin a fons la doctrina social de l'Església. Per això s'ha iniciat a casa nostra aquest moviment dels Cercles d'Estudis Obrers i de les Diades que estem celebrant, moviment que és orientat i propulsat pel Secretariat d'Educació Social, al qual dedica elogis.

Es congratula que aquest moviment s'hagi iniciat també a la seva Parròquia, on compta amb un nucli d'homes abnegats i desitjosos de treballar. Jo he de declarar que veig aquesta tasca amb gran simpatia i que, a desgrat de les meves moltes ocupacions, estic disposat a ajudar-la, amb la meua protecció i el meu estímul.

Grans aplaudiments coronen les magnífiques paraules del venerable Sr. Rector i el Dr. Cañís és ovacionat dempeus per tota la nombrosa concurrència.

Tot seguit fa ús de la paraula el *President del Cercle Obrer del Carme*, senyor Julinés, el qual adreça també als reunits afectuosos mots de salutació. Lloa la labor del Rev. Sr. Rector i diu que tots ells són, al seu costat, soldats disciplinats de l'exèrcit de pau que té per missió la conquesta de les ànimes.

A continuació, parla el Sr. Josep Aicart, del *Cercle Obrer del Carme*. De les diverses qüestions que amb relació al salari i a les seves possibles transformacions figuren a l'ordre del dia de la reunió, el Sr. Aicart diu que començarà a tractar de l'accionariat obrer. Explica en què consisteix aquest. Afegeix que significa un sistema de concòrdia entre el capital i el treball i que tendeix a elevar l'obrer al lloc que li pertoca. Exposà els sistemes d'accionariat del P. Gaya i de M. Pottier. L'accionariat permet que l'obrer, a més del salari, tingui una participació en els beneficis de l'Empresa i que pugui anar adquirint un petit capital. Tot això contribueix en gran manera a la justícia i a la pacificació social. Blasma l'esperit revolucionari de molts líders obreristes. Un company de treball que milita en l'anarquisme li sostenia que l'obrer i l'amo s'han de mirar sempre com a adversaris. Ell li replicà que el que més convé a tots és trobar una avenença entre un i altre estament. Altrament, la violència en la lluita és sempre inhumana. Conclou que l'accionariat podria acabar aquesta lluita.

El senyor Josep Esteve, del *Cercle Jocista de Sans*, diu que el salari té dues característiques: ésser personal i ésser necessari. Com a personal, depèn del lliure acord de les parts contractants, però com a necessari ha d'ésser vital, familiar i ha de permetre al treballador d'estalviar per a constituir un patrimoni propi.

Altrament, en el salari ha d'ésser considerat no sols l'aspecte d'utilitat individual, sinó també el de utilitat social, per això ha de sotmetre's a les exigències de l'estat de l'empresa i del bé comú. No és possible que tot el fruit de la producció s'atribueixi exclusivament al treball ni al capital, sinó que s'ha de repartir equitativament entre ells, per la qual cosa és convenient de modificar el contracte de salariat amb elements propis del contracte de societat.

El Sr. Joan Ribas, del *Cercle Obrer del Carme*, diu que es referirà concretament a l'extrem del qüestionari que diu: "¿Pot l'obrer acceptar el règim del salariat?" Abans, però, exposa alguns antecedents. Fa referència a l'estat del món quan vingué Jesucrist. Una oligarquia pagana, molt semblant a la d'avui, ho dominava tot. L'Església va anar enderrocant aquesta oligarquia i alliberant més i més les classes populars, i avui ha fet sentir la seva veu,

com en els temps antics, en defensa de les classes proletàries. Hem de seguir aquests ensenyaments. Veiem que el règim liberal capitalista s'enfonsa i no sabem què vindrà a substituir-lo. Hem de fer que el futur social estigui impregnat de l'esperit de Crist.

Explica les condicions que al seu entendre ha de reunir el salari perquè sigui just. Creu que, entre altres coses, ha de cobrir també les assegurances socials. Defensa la conveniència de la participació en els beneficis. Diu que cal augmentar el poder de consum de les classes populars a fi que tota la col·lectivitat es beneficiï d'una major producció. Aquesta portaria com a conseqüència la baixa del cost de la vida.

El Sr. Josep Martí, del *Cercle Jocista de Sans*, manifesta que al seu entendre el salari actual de la majoria de treballadors és injust, encara que no del tot insuficient. El salariat, però, no és en si mateix necessàriament injust. Més eficient potser que un augment dels salaris seria abaixar el cost de la vida. És declara partidari de la participació en els beneficis i, no cal dir, del salari familiar. El salari ha de cobrir totes les despeses d'un obrer frugal i de bons costums i ha de permetre-li d'aconseguir, per mitjà de l'estalvi, la possessió d'un petit patrimoni. Combat les idees socialistes que neguen al treballador d'ésser amo exclusiu d'allò que ha guanyat amb el seu treball. El comunisme llibertari enganya també la classe proletària. Molts obrers, però, estan ja avui dia cansats de la F. A. I. Si els féssim conèixer la nostra doctrina, vindrien amb nosaltres.

El Sr. Carles Benach, del *Cercle Obrer del Roser*, glossa aquestes tres idees fonamentals: el capital i el treball, han de participar en els beneficis; la participació porta com a conseqüència el control obrer; les riqueses han d'ésser distribuïdes amb equitat entre les diverses classes socials.

Parla un representant del *Cercle Obrer de Sarrià*. Diu que el Cercle al qual ell pertany fou l'iniciador de l'obra dels Cercles obrers de Catalunya i que es complau en veure el magne èxit assolit per la iniciativa. Encoratja tots els reunits a seguir endavant pel camí emprès que és el que ha de portar-nos a la desitjada unió dels treballadors catòlics. Aquesta unió, afegeix, és encara més necessària per la necessitat de defensar-se contra les injustícies dels patrons, àdhuc d'alguns dels que diuen que combreguen en les nostres idees, i no són conseqüents en els seus actes. Combat enèrgicament la conducta d'aquests patrons que diu que és motiu d'escàndol per a molts obrers.

El Sr. Joaquim Satges, del *Cercle Obrer de Rubí*, propugna el retorn de la dona a la llar i enumera els avantatges d'aquest retorn, el qual hauria d'ésser impulsat per una encertada regulació dels salaris d'acord amb la justícia social cristiana i sobretot per mitjà del salari familiar.

CAMISERIA - CORBATERIA - MITGERIA - GÈNERES DE PUNT

MAS i ROCA
CAMISERS

CASES ESPECIALITZADES PER A LA MIDA

24, Portaferrixa, 26 - Telèf. 17642 - BARCELONA - 16, Fontanella, 16 - Telèf. 12211

El Sr. Josep Barnabé, d'Unió Gremial Obrera, combat els que consideren el contracte de treball equiparant-lo a la figura jurídica de l'arrendament de serveis. Això és en gran part inexacte, puix que el salari no satisfà tot allò que és degut a l'esforç de l'obrer. Amb certes garanties, però, no és necessàriament injust. Aquestes garanties fan del contracte de treball una construcció jurídica *sui generis*.

Amb referència al salari familiar, planteja el problema de qui ha de pagar-lo i es decanta per considerar-lo com una assegurança social, a la qual han de contribuir, com en totes les assegurances d'aquesta mena, els tres elements interessats, que són el patró, l'obrer i l'Estat. Incidentalment, es declara partidari de l'Estat Corporatiu.

Amb relació a la transformació del contracte de treball en contracte de societat, es pregunta si podria ésser considerat l'obrer com a soci industrial i diu que això, ara com ara, no és possible, perquè el soci industrial és precisament el que té la responsabilitat tècnica i directiva de l'Empresa i l'obrer no està encara preparat. Per això diu que cal cercar una fórmula intermèdia que, assegurant a l'obrer una participació en el règim de l'Empresa, salvaguardi els drets del patró com a director de la indústria o treball.

El Sr. Àngel Ricote, del Cercle Obrer Sant Joan Bosco, diu que el salariat no és essencialment injust ni el contracte de treball denigra ni rebaixa la dignitat humana. Fa notar que moltes vegades els salaris actuals no s'adapten a l'equitat, però remarca també que en alguns casos la insuficiència del salari prové de la manca de frugalitat i cal tenir en compte que Lleó XIII parla de "l'obrer frugal i de bons costums". Pius XI —afegeix— assenyalava com a molt prudent en les actuals condicions de la vida humana, d'atemperar quelcom el contracte de treball amb el contracte de societat i solament per venir d'ell la indicació nosaltres l'hem de tenir present, però —i és opinió pròpia— com un bell ideal a assolir amb el temps i no com a cosa realitzable demà mateix.

El Sr. Ramon Jelpí, de Ressorgiment Obrer Catòlic, fa una acabada lliçó d'economia, parlant-nos de les diverses teories relatives al salari. Les compara amb la concepció cristiana, demostrant les excel·lències d'aquesta. Propugna pel contracte col·lectiu de treball, el salari familiar, la participació en els beneficis i l'accionariat obrer. Es declara també partidari de l'Estat Corporatiu.

El Sr. Salvador Corrons, del Cercle Obrer de Gràcia, parla extensament sobre el salari mínim. Remarca que moltes vegades els salaris mínims fixats pels Jurats Mixtos en les Bases de treball no es compleixen. No manquen ocasions en què això és degut al fet que dites Bases són elaborades completament d'esquena a la realitat. La representació obrera sovint és monopolitzada per organitzacions sindicals que busquen més un èxit polític o la satisfacció demagògica que no pas el bé de l'obrer. Per això pacten coses contraproduents i altament perjudicials per als mateixos que es tracta d'afavorir. Conclou en la necessitat que les Bases de treball siguin elaborades pels veritables interessats i amb un esperit purament professional.

(Seguirà)

R. RUCABADO

Bandera d'escàndol

Resum de la campanya contra
l'«Exposició del Nu»

Volum de 126 pàgines. Preu: 2 ptes.

DE VENDA: Acció Social Popular i Catalunya Social, Pl. 12, 1.ª, Foment de Pietat, Duran i Bas, 11. Editorial Poliglota, Petritxol, 8. Llibreria Verdaguier, Rambla del Centre, 5.

ACADEMIA BAIXAS

Carrer Pi, 1, primer - BARCELONA

DIBUIX I PINTURA

Dibuixos artístics i industrials. Classes per a les escoles d'Arquitectura, Enginyers, Aparelladors, Peritatges i Belles Arts.

Local amb entrada independent per a senyoretes

E. IMBERT

PLANXES PERFORADES

DE TOTA MENA

FABRICACIÓ NACIONAL "IMAR"

VIA LAIETANA 38
TELEFON 24842-BARCELONA

PENSIÓ CAMPI

Habitacions exteriors, Aigua corrent, Cambres de bany i dutxa. - Pensions - Servei a coberts.

Casa recomanada per als Rvds. Senyors Sacerdots, persones i famílies catòliques

Carrer Canuda, número 4, principal (junt a la Rambla)
Telèfon 22931 BARCELONA

Carnet setmanal

El problema polític actual.—Tota l'atenció de la política espanyola resta concentrada en aquests moments en el problema plantejat entre la Generalitat i el Govern de Madrid, a propòsit de la llei de Contractes de Conreu i de la Sentència del Tribunal de Garanties Constitucionals declarant nul·la aquella llei.

El problema, que ho era jurídic exclusivament, ja que quedava reduït al compliment d'una Sentència dictada per un Tribunal, al qual, tant per precepte de la llei com per voluntat i sotmissió expressa, s'havien atès tant l'Estat com la Generalitat, ha volgut ésser convertit en problema polític, gràcies a la desencertada gestió de l'Esquerra a la nostra Generalitat, gestió que no pot ésser més catastròfica ni més depriment per a l'autonomia de la nostra terra.

Fins i tot un cop plantejat el problema amb caràcter polític, no s'han volgut cercar fórmules ni mitjans legals per a resoldre'l, i aquí tenim, en conseqüència, l'Estat afirmant que la Sentència del Tribunal de Garanties es complirà, deixant-se sense efecte la llei de Contractes de Conreu, per un costat, i la Generalitat afirmant el compliment d'aquella llei i confeccionant el Reglament corresponent per a portar-la a la pràctica, per l'altre costat. Més encara; s'ha fet dir a tots els periòdics, amb notòria complaença, que davant la Comissió Arbitral de Lleida havien estat presentades més de mil demandes, segons la llei esmentada, i que aquella Comissió les volia portar a tràmit segons els seus preceptes.

Així, doncs, tenim ara plantejada una veritable posició d'independència de la Generalitat respecte el Govern de Madrid, i no pas un conflicte d'atribucions, ja que aquest havia estat resolt pel Tribunal de Garanties en el seu moment precís (ben o mal resolt, que no és ara del cas escatir-ho). I nosaltres demanem: si no hi ha manera de lligar ambdues posicions, què en sortirà de l'actual estat de coses? Només en pot sortir una sotmissió del Govern de Madrid als desigs de la Generalitat (cosa ben difícil, per cert, sense abdicar de la seva sobirania) o bé una sotmissió de la Generalitat, que per ara no sembla pas que vagi a produir-se. La violència de la situació és, doncs, ben palesa i caldria cercar-hi un remei decisiu perquè cessi l'estat actual de coses, ja que els temperaments heroics semblen estar allunyats de la nostra terra, salvant aquells que creuen que és la veritable opinió el chor d'amics que els rodeja constantment.

Vindrà aquesta solució tranquil·la i serena? Hauria vingut ja si des del primer moment aquest problema s'hagués plantejat de cara al dret i a l'interès de Catalunya i no s'hagués volgut embolcallar-lo amb una ridícula maniobra política esquerrana, el punt de partida de la qual no es troba pas a la nostra terra, sinó a Madrid, i entre els homes fracassats del tristament famós bienni, homes que ara han esdevingut catalanistes furiosos i que diuen i repeteixen que a la Generalitat es troben les essències veritables de la República del 14 d'abril.

Què ridícul ens apareix tot això! Però ¿és que hi ha un català que, home de seny, es pugui deixar encantar per aquesta posició tan mal intencionada

com excessiva dels Azaña, Quiroga, Domingo, etc.? ¿Es que hi ha algú que s'atreveixi a utilitzar el sant nom de Catalunya per a cooperar a una acció dels esquerrans espanyols contra els catalans autèntics, els que sempre han estat catalanistes, i no pas els arrivistes, dels quals la nostra terra es va emplenant, per dissort, a hores d'ara?

Cal esperar la sessió de les Corts de dimarts (escrivim el dilluns); cal saber quins efectes haurà produït llavors la maniobra esquerrana madrilenya d'acord amb els catalanistes del 14 d'abril de Catalunya, i llavors podrem parlar amb coneixement de causa. No creiem que passin coses massa extraordinàries, ja que els herois i els màrtirs no s'acostumen a trobar entre els polítics amics de la demagògia; però ¿qui ens diu que aquesta joventut, la qual molts han capgirat, no produeixi algun trasbals dins la nostra Catalunya i ens posi en ridícul davant de tot el món civilitzat?

Esperem, i seguint el nostre principi de no voler esdevenir profetes, afirmem des d'ara que les coses que passin no han d'ésser en benefici de la causa de Catalunya, i, en canvi, poden retardar la solució del problema autonomista per molts anys.

La prudència ha estat sempre la primera virtut entre els polítics i homes d'Estat; però en aquest moment sembla allunyada (per les causes que siuguin) dels nostres dirigents esquerrans que, sense dubte, pensen enfonsar-se definitivament com a polítics i com a directors d'opinió.

La conferència Azaña.—¿Es podia imaginar ningú que el director de la política del bienni ara resultés un enorme defensor de Catalunya i que doncs, en ple Madrid, una conferència, diumenge passat, dient els majors penjaments de la República per l'únic pecat que no la dirigeix ell i la seva collita tan coneguda, tan tristament coneguda? Diu que aquestes Corts no resolen problemes, sense recordar-se del fet que ell els va plantejar tots i no en va resoldre ni un, i sense abdicar d'aquella ideologia tan ingènua i primitiva que consisteix a creure que quan s'ha dictat una llei, tenim ja un problema resolt... i, si no, aquí està la famosa Reforma agrària, del senyor Domingo, per acreditar-ho a bastament.

Qui llegeixi serenament el resum de la conferència Azaña només podrà arribar a una conclusió, que es pot concretar en una manifesta manca de serenitat per part d'aquest home, manca de serenitat que ve d'un excés de passió, davant la seva caiguda definitiva i irremediable. És un polític despitat, i prou. I aquest és l'únic valor que, segons es deia, ens havia descobert la República als espanyols!

¿I és precisament aquest el que ens recomanen constantment els polítics catalans de "La Publicitat" i de l'Esquerra?

Tenim aprovats els Pressupostos.—A Espanya en general i a Catalunya en particular, els respectius Parlaments han donat fi a la tasca de discussió dels Pressupostos generals. Els d'Espanya són una obra provisional—¿què ho deu fer que en matèria econòmica no sortim mai de la tasca provisional a casa nostra?—i els de Catalunya acusen un dèficit d'alguns milions de pessetes, milions que si per a l'Estat serien poca cosa, per a la Generalitat

constitueixen un mal averany del qual cal sortir ben aviat si no volem que tot se'n vagi camí del desastre. El senyor Martí Esteve va tenir el desig d'arribar a una tasca seriosa; però ni els elements amb què comptava ni la seva mateixa i personal preparació podien conduir a altre resultat que el d'un Pressupost desnivellat i a utilitzar el famós recurs de recórrer al crèdit públic altre cop. Ja veurem com, a la fi, es troben els resultats d'aquesta situació financiera poc estable i sense cap base seriosa.

Però qui es recorda d'això ara a casa nostra? ¿Qui es preocupa de qüestions econòmiques, mentre el país està subjecte al trontoll polític produït pels més inconscients i pels més arrauxats? Revolució a tot drap és el que interessa; i si l'atur forçós va pujant de nivell, què hi fa? ¿Per què aquests obrers parats no cerquen feina?, diran.

Cada dia ens fa més pena el panorama de la vida pública espanyola; si no fos que ja ens hi anem acostumant, i si no fos que la Providència vetlla per nosaltres, què seria del nostre país? Industrials que no poden treballar; comercians que no veuen resolt cap problema propi; exportacions que no es produeixen per la manca de mercats, que anem perdent sense que ningú no passi pena ni treball per a conservar-los ni reconquerir-los, etc.

I és més trist encara que, a qui diu tot això, el qualifiquem de derrotista, com si es pogués ésser derrotista confessant una veritat que poden veure els més orbes de la nostra terra.

Però ¿què hi podem fer nosaltres si no criticar i procurar posar les coses al seu punt?

Ja sabem així mateix que el nostre clam es perd en el desert de la més espantosa indiferència; mentrestant, vingui trontoll polític, vingui terrabastall de tota mena, vinguin problemes artificiosos que, els qui no n'estudien ni en coneixen d'altres, procuren convertir en problemes reals i de substància nacional. Així ho hem trobat; així ho deixarem; aquesta és la fórmula de la major part dels nostres polítics, ja que els que diuen altra cosa es troben en tan petita minoria que veritablement no arriben a comptar entre nosaltres, que els anem arreconant com esperits que molesten i ens fan nosa.

I tanquem aquesta petita crònica escoltant les notícies catastròfiques que ens conten els amics, que

repeteixen els qui no ho són, i que tothom espera saber per a comunicar-les als altres, i així viure en el millor dels móns.

I tu, lector, si has tingut paciència d'arribar fins a aquest final, ja ens diràs la setmana propera el que ha passat, perquè a nosaltres ens fa ja tanta angúnia i tan fàstic, que hem arribat a creure que el millor és no voler-ho saber, ni comentar, ni escatir... fins que hagin arribat els fets i tots plegats hàgim esclatat en un gran plor o en una gran riallada... fent tal vegada riure el món a costa nostra.

Joan BUSQUETS

MESTRE EBENISTA i TAPISSER
DECORADOR

MOBLES i OBJECTES D'ART i DE FANTASIA

AGENÇAMENT D'INTERIORS
MODERNS i D'ESTIL

ESTUDI, TALLERS i EXPOSICIÓ:
PASSEIG DE GRÀCIA, 36
TELÈFON 16825
B A R C E L O N A

Adquiriu resistència
física mitjançant el

FLUIDKALCIUM

OLIVER RODÉS

És el gran auxiliar de la joventut
en l'edat del seu desenrotllament

Demani's en Farmàcies i Centres d'Específics

BIOSER FORTIFICA

Oficina romànica

(Secció de llengua literària)

CONSULTES

Cons. 97. ¿Quina diferència hi ha entre *complir* i *acomplir*? — P. G.

Resp. 1. *Acomplir* equival a *complir* en alguna de les significacions d'aquest. Igual passa amb *acomplir-se* respecte de *complir-se*. Però *complir* té significats exclusius i *acomplir* no.

A) SIGNIFICATS COINCIDENTS DE *complir* i *acomplir*

En el sentit de donar compliment o realitat a allò que n'ha de tenir o n'espera, com ara una predicció, una prometença, un manament, un encàrrec, una tasca, un desig, etc., tant es pot dir *complir* com *acomplir*:

COMPLIR

"aquesta paraula volch nostre Senyor *complir* en los nostres feytz." (Cròn. Jac. I, pàg. 3).

"no volch encara que morissem tro açò *haguessen complit*." (Ib., pàg. 4).

"pregava a Déu... que la tragués d'aquest món, si era *complida* sa penitència." (Llull, Blanquerna, pàg. 70).

ACOMPLIR

"E aquestes coses... prometem a vós... atendre e *acomplir*." (Bofarull, Mar. Cat., 76, any 1274).

"El missatge electe per *acomplir* la voluntat divina." (Alcover; Poem. Bibl., 29).

"Aquell petit botxí *acomplia* la seva tasca crudel." (Ruyra, Parada, 70).

En aquest mateix sentit, pres impersonalment, igual es diu *complir-se* i *acomplir-se*:

COMPLIR-SE

"perquè's *cumple* la paraula de sent Jacme: Que a la darrera de nostres anys volch *complir* que la obra s'acordàs ab la fe." (Cròn. Jac. I, pàg. 5).

"aquella convenença que no's *complí* en aquell temps, se *complí* despuys, can nostre pare pres per muyler la néta del Emperador." (Ib., pàg. 15).

"així con fo cogitat per els se *complí*." (Ib., pàg. 21).

ACOMPLIR-SE

Que la divina voluntat s'*acompleixi*.
Les tasques s'*acomplien* escrupolosament.

B) SIGNIFICATS EXCLUSIUS DE *complir*

d) "Omplir" físicament d'alguna cosa:

"e *complex* lo vaixell d'aygua...; demanà un vaixell e feu lo *complir* d'aygua." (Sidrach, 9, Cp).
Dona'm l'ampolla; ja te la *compliré*. (Barcelona).

b) "Omplir" en sentit figurat:

"*complir*eu vostres habitacions de tots béns." (Lib. de Mn. Bruguera).

"la sensualitat... ànima, béns, vida y honra ho *cum* tot de gran deshonor." (Doctr. Malegat, 131).

"sereu *complits* de benediccions." (Eximenis).

c) "Deixar ple, satisfet".

Això *compleix* molt (parlant de la mona), és a dir, amb poc atipa.

No el molt saber *compleix* i satisfà l'ànima.

d) "Omplir la seva obligació":

El van despatxar perquè no *complia*.

Complia molt bé en el seu ofici.

Complia amb tothom.

e) "Omplir o caure un temps determinat".

Avui *compleixo* quinze anys.

"E podiem laora haver xii anys *complits*." (Cròn. Jac. I, pàg. 29).

Demà *complirà* l'any de la seva mort.

f) "Portar fins al cap d'avall, acabar":

"*Complit* lo sermó e la missa." (Tirant, II, 39).

"Ja era passat l'any e lo dia, e les festes *eren complides* de solemnisar." (Ib., I, 255).

2. Aquest últim sentit d'executar, dur a terme, acabar, s'ha volgut donar a *acomplir*, a imitació del francès; però sense fonament en el català antic, que no en dona exemples. Cal mirar, doncs, com a galicismes les dites següents:

Està resolt d'*acomplir* aquest crudel sacrifici.

Perquè va començar massa tard la seva obra, no va tenir temps d'*acomplir-la*.

És un fet *acomplit*, o *acomplert*.

Ara és hora d'executar i d'*acomplir*.

Saturn *acompleix* en vint-i-nou anys i mig la seva revolució al voltant del sol.

3. Aquesta calca del francès, contrasta amb l'intent de negar a *acomplir* el sentit de "donar compliment o realitat a allò que n'ha de tenir o n'espera", sentit, com hem vist, coincident amb *complir* i que també té el francès *accomplir* (1). En el fons aquestes innovacions responen a la tendència apriorística de desfer els sinònims diversificant-ne les significacions, prescindint i tot de l'ús viu i de la tradició de la llengua.

En resum, *acomplir* no és oposat a *complir*. N'és un sinònim, amb aplicació només en el sentit de donar compliment a allò que d'alguna manera s'insinua que n'ha de tenir o n'espera. Equival al llatí *ADIMPLERE*.

EL SECRETARI DE REDACCIÓ

(1) El francès modern només usa el verb *accomplir*, un cop perdut l'antic *complir*.

Advertiment. Aquesta secció de l'Oficina Romànica suspèn les seves tasques fins a la tardor vinent.

FARMÀCIA I CENTRE D'ESPECÍFICS

L. VILAR

Laietana, 50
Telèfon 14729

Laietana, 50
Telèfon 14729

SERVEI FARMACÈUTIC PERMANENT DIA I NIT

LABORATORI MITRO-BIOQUÍMIC ESPECIALITZAT EN ANÀLISIS CLÍNICS

Recordi sempre els següents productes de fama mundial:

CEREBRINO MANDRI. Contra tota mena de dolors. TABLETAS GABA. Curen la tos i catarros; indispensable als fumadors.
CALLICIDA LADIVONSIN. Contra ulls de poll i dureses. BALSAM C. DE KONING TILLY. Gran depuratiu de la sang i ronyons.
AIGUA DEL CARME BIHEL. Insustituïble contra mareig, vòmits; preventiu del tifus. BALSAM BIEL. Cura cremades de sol i la irritació de la pell. PRODUCTES VERKOS. Pasta antíflogística, Esparadrap, Aigua oxigenada.

FOMENT DE PIETAT. Durán i Bas, 11. BARCELONA

Esdeveniment sensacional

Ho és certament en molts sentits l'aparició del llibre

MEMÒRIES D'UN CABALER

PER

JAUME RAVENTÓS

Il·lustracions de J. G. Junceda

Voleu conèixer i fer conèixer l'excés i la força de la vida patriarcal en l'antiga masia catalana?
 ¿Voleu gustar intensament i de casa estant la vida forana amb totes les seves emocions i les seves placideses?
 ¿Voleu ser captivats dolcissimament per l'interès d'una novel·la amb dites i sentències que són nodriment sanitos de l'esperit?

Compreu, llegiu, propagueu: **MEMÒRIES D'UN CABALER.**

Més de 400 pàgines. — 120 dibuixos d'En Junceda

Una artística i alegre coberta a diverses tintes.

Un llibre esplèndid. — Un present riquíssim.

MEMÒRIES D'UN CABALER

En rústega: 4'50 ptes. Enquadernat en tela, 6 ptes.

En la Diada del llibre ha constituït enguany un èxit de llibreria

QÜESTIONS D'ARA

EXPOSICIÓ I DEFENSA DE LA VERITAT

pel Dr. Josep Roura, Prev.

Esperits nobles defensors de la veritat catòlica, fervorosos propagandistes del bé, jovent apologista d'ambdós sexes, alleluia! En el llibre "Qüestions d'ara" tindreu l'arma més certera i manejable per a batre sense retop els enemics de la nostra fe, tant si es presenten descaradament ateus, com si es volen tapar la cara amb la desacreditada carota de tots els laïcismes.

L'obra duu un pròleg de presentació escrit per Mn. Eudalt Serra i Buixó, i el llibre és bellament encobertat amb un artístic dibuix allegòric de gust discretament modern.

Preu: 3 ptes. en rústega. Enquadernat en tela, 5 ptes.

Últimes publicacions de l'Oficina Romànica

RAMON LLULL

L'opuscle en vers sobre el Pecat d'Adam
 (Edició crítica) 1 pta.

Bibliografia de la llengua i literatura catalana
 Fascicle IV (1931-1932) 2 ptes.

Anuari de l'Oficina Romànica
 Vol. V (1932) 27 ptes.

M. DE MONTOLIU
Breviari Crític
 Vol. IV (1929-1930) 6 ptes.

Amb motiu de les festes que es fan a Catalunya celebrant la Beatificació del Pare Claret, «Foment de Pietat» publica una segona edició i amb onze gravats de pàgina sencera la

Vida compendiada del Beat Anton M.ª Claret i Clarà

pel P. JOSEP SIRVENT
 Missioner del Cor de Maria

60 pàgines i 11 gravats de pàgina

Preu: 40 cèntims

GORRES PER A BANY

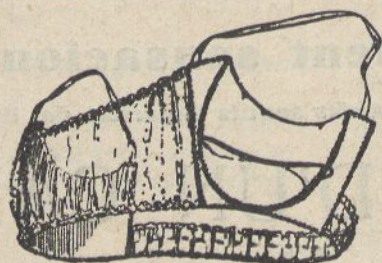
SABATILLES I CINTURONS - FLORS - ESPONGES
TOT DE CAUTXÚ EXTRA. - LA MÉS EXTENSA VARIETAT DE MODELS

Hules - Plomers - Impermeables

CASA ROSICH

Central: Ronda St. Pere, 7. Tel. 19923. - Sucursal n.º 1: Avda. Portal de l'Angel, 25. Tel. 19613. - Sucursal n.º 2: Tapineria, 33. Tel. 12940

DESSUADORS

El més extens i variat
assortit en models di-
ferents en qualitat, for-
ma i tamany als preus
més econòmics

Linòleums - Aspiradores

BARCELONA

COMPANYIA TRASMEDITERRÀNIA

*Serveis regulars entre tots els ports de la Península i els de Balears, Canàries,
Marroc i territoris espanyols del Golf de Guinea (Fernando Póo)*

Servei ràpid setmanal de gran luxe Barcelona - Càdiç - Canàries
(sortida els dissabtes de Barcelona) prestat per les motonaus "Villa de Madrid" i "Ciudad de Sevilla"

De Barcelona a Palmà, cada dia a les 21 h. (excepte
els diumenges).

De Barcelona a Mahó, dimecres i divendres a les 19 h.

De Barcelona a Alcúdia i Mahó, diumenges a les 19 h.

De Barcelona a Eivissa, dilluns a les 18 h.

De Barcelona a València, dilluns i dijous a les 20 h.

De Barcelona a Alacant i Oran, tots els diumenges
a les 8 h.

De Màlaga a Melilla, cada dia a les 20 h.

D'Algecires a Ceuta, dues vegades al dia, a les 7 i a
les 15 h.

D'Algecires a Tànger, cada dia a les 14 h.

De Càdiç a Canàries, dilluns i dijous a les 15 h.

De Càdiç a Larache, els dies 1, 5, 10, 15, 20, 25 de cada
mes a les 21 h.

De Barcelona amb escala als ports de la Mediterrània
per a Santa Isabel (Fernando Póo) i territoris del
continent el dia 17 de cada mes.

BARCELONA: Via Laietana, 2 — **Agències en tots els ports** — **MADRID:** Paseo de la Castellana, 14

Unes aigües excepcionals per la seva composició
i per les seves famoses propietats terapèutiques

Balneari TERMES ORION

SANTA COLOMA DE FARNÉS

Malalties del sistema nerviós i de la circulació. — *Hipertensió arterial; apoplexia.* —
Artritis i Reumatisme. — Processos quirúrgics. — Malalties de la dona.

Temporada: del 15 de maig al 31 d'octubre

EN BEGUDA: AIGUA ORIÓ

ATENES — Escorial, 135-147. — Tel. 78372. A. G. — Barcelona

FRANQUEO
CONCERTADO

BARCELONA
Carrer del Pi, 12, 1.ª
CATALUNYA SOCIAL